

Messu

Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa Itsenäisyyspäivän messu, 6.12.2023

Pyhän aihe	Kiitos isänmaasta
Liturginen väri	Valkoinen
Alttarikynttilöitä	4 alttarikynttilää
Päivän Psalmi	Psalmi 121
Vanhan Testamentin teksti	5. Mooseksen kirja 8:10–17
Epistolateksti	Apostolien Teot 17:24–30
Evankeliumi	Matteus 20:25–28

Virret

Alkuvirsi	580	Oi kuningasten Kuningas
Kiitosvirsi	126	Me kiitämme Sinua
Saarnavirsi / päivän virsi	577	Sun kätes Herra voimakkaan
Uhrivirsi	584	Siunaa ja varjele meitä
Ehtoollisvirret	731,739	Isä Taivaan, Sydän levoton janoaa
Päätösvirsi	723	Maat ja kansat

Kollehtarukous:

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Sinä, joka olet kansojen hallitsija, heikkojen turva ja ahdistettujen lohdutus. Vaikuta meissä ja kansassamme elävä synnintunto ja vilpitön parannus. Anna luja luottamus Sinun laupeutesi ja johtosi kaikissa vaiheissamme ja elävä usko Poikaasi Jeesukseen Kristukseen tehden meidät Hänessä vapaiksi. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Aamen.

Saarnateksti: 5. Mooseksen kirja 8:10–17

Saarnan aihe: Jumalan tarkoitus maamme itsenäisyydelle

Johdanto

Suomi viettää tänään sadatta kuudetta itsenäisyytensä vuosijuhlaa. Itsenäisyytemme ajanjakso tuntuu pitkältä, mutta samalla verrattain lyhyeltä verrattuna monien muiden maiden itsenäisyyden historiaan, sillä onhan monia maita, joiden itsenäisyys menee vuosisatojen taakse. Kunkin maan itsenäisyydellä on Elävän Jumalan silmissä selvä tarkoitus: **”Jumala on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja säätänyt heille määrätyt ajat ja heidän asumisensa rajat, että he etsisivät Jumalaa.”** (Apostolien Teot 17:26) Itsenäisyys tulee viime kädessä aina yksin Jumalalta Hänen viisaassa ja vanhurskaassa kaitselmuksessaan. Jumalan, meidän Luojamme tahto on, että jokainen ihminen etsisi Jumalaa, hakeutuisi Hänen pyhän Sanansa kuuloon ja näin Jumalan Sana saisi kantaa hyvää hedelmää yksityisten ihmisten ja kansakuntien elämässä ja niin Jumalan ei tarvitsisi käyttää ”vierasta työtään” eli suuria ja raskaita koettelemuksia vetääkseen ihmisiä parannukseen. Jumala kyllä vetää ihmisiä parannukseen ensin hyvyydellään, sillä sanoohan Sana: **”Vai halveksitko Hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?”** (Roomalaiskirje 2:4) Mutta jos Jumalan hyvyys ylenkatsotaan, ja Hänen

pyhä Sanansa työnnetään pois elämämme keskeiseltä paikalta, Hän käyttää myös Hänelle ”vierasta työtään”, että me taipuisimme Hänen armonsa ja apunsa vastaanottajiksi. Siksi Itsenäisyyspäivän messu on meille keskellä pikkupaastoa juhla, johonka pyydämme saada osallistua. Sillä lahjoittaahan Vapahtajamme Jeesus meille messussa syntien anteeksiantamuksen, Sanan nuhteen ja lohdutuksen ja armonsa ja syntien anteeksiantamuksensa vakuudeksi oman ruumiinsa ja verensä pyhimmän sakramentin. Tänä maamme 106. Itsenäisyyspäivänä saarnatekstimme on Vanhasta Testamentista 5. Mooseksen kirjasta ja sen luvusta 8. Tämä osa pyhää Raamattua kuuluu Jumalan miehen Mooseksen jäähyväispuheeseen.

1. Erämaavaelluksen tarkoitus

Jumala vapautti Israelin kansan Kristus-ennustusten saattamana Egyptin orjuudesta. Orjuutta oli kestänyt 430 vuotta eli yli neljä kertaa pidemmän aikaa, kuin on Suomen itsenäisyys. Jumala oli luvannut omaisuuskansalleen, jolla siis oli Jumalan Sana ja lupaukset Kristuksesta (Roomalaiskirje 9:4), oman maan, jossa Jumala aikojen saatossa valmistaisi koko maailmalle pelastuksen lihaan syntyvässä Jumalan Pojassaan Kristuksessa. Jumala puhui kansalleen Mooseksen kautta: **”Muista kaikki, mitä on tapahtunut sillä tiellä, jota Herra, sinun Jumalasi, näinä neljänäkymmenenä vuotena on sinua kuljettanut erämaassa nöyryyttäkensä sinua ja koetellaksensa sinua ja tietääksensä, mitä sinun sydämässäsi on: tahdotko noudattaa Hänen käskyjensä vai etkö. Hän nöyryytti sinua ja antoi sinun nähdä nälkää, ja Hän antoi sinulle mannaa syödä, jota et tuntenut ja jota eivät isäikään tunteneet, opettaaksensa sinut ymmärtämään, että ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan että hän elää jokaisesta Sanasta, joka Herran suusta lähtee.”** (5. Mooseksen kirja 8:3) Tarkkaa siis, että Israelin kansan itsenäisyydellä oli pyhä tarkoitus: olla välikappaleena Elävän Jumalan suurissa pelastustöissä.

Kun ajattelen Suomen itsenäisyyttä ja esi-isiämme ja esiäitejämme, ajattelen heidän erämaavaellustaan. Jo pelkästään oman isäni ja äitini, jotka jo ovat kohta 90-vuotiaita, lapsuus oli elämää vaatimattomissa oloissa, kovan työn tekemisen keskellä ja myös puutteessa, jos vertaamme omaan aikaamme. Silti he sanoivat, että *”Meillä oli kaikki tarpeellinen.”* Kun ajattelemme vuosisatojana ennen heitä, oli esi-isillämme hyvin konkreettista erämaavaellusta: sotaa, katovuosia, sairautta ja kuolemaa ja myös Jumalan ihmeellinen apu hädän keskellä. Esi-isämme saivat Jumalan mannaa Taivaasta: kristinusko saapui Suomeen jo 900-luvulla jKr. Mikael Agricola julkaisi ensimmäisen suomalaisen kirjan ABC jo vuonna 1543, Rukouskirjan 1544 ja Uuden Testamentin 1548. Ensimmäinen suomenkielinen koko Raamattu painettiin vuonna 1642. Saarnatuolin edessä on siitä näköispainos. Sen on saanut eräs maatilaperhe talvi- ja jatkosodan vaiheissa 1942. Ensimmäinen suomenkielinen Virsi- ja Evankeliumikirja, jossa on mm. jumalanpalveluskaava, kirkkovuoden tekstit, ja Avenariuksen aamu- ja iltarukouksineen painettiin vuonna 1695. Se on syvälinen ja vuosisadat kestävä kristityn käsikirja.

Näiden vahvojen ja iäti kestävien Jumalan Sanan eväiden, mannan, eli Jumalan Sanan ja syväluterilaisen messun perustalle syntyi myös Suomen ensimmäinen kansanherätys noin 1750-luvulla. Näin Jumala ikään kuin saatteli Suomen kansa läpi vaikeiden erämaavuosien siihen luvattuun maahan, jossa Jumalan Sana saattoi alkaa kukoistamaan Raamatullisen ja luterilaisen uskon vainioilla. Ei niin, etteikö myös jumalattomuus olisi rehottanut, mutta totta on, että seuraavien vuosisatojen aikana maamme sai kokea viisikin laajaa kansanherätystä. Neljä näistä kansanherätyksestä oli ennen itsenäisyytemme aikaa.

Nyt vuonna 2023 elämme maamme historian syvintä luopumuksen aikaa sitten ensimmäisen suomenkielisen Raamatun julkaisemisen. Saarnatekstimme varoittaa unohtamasta Elävää Jumalaa: **”Varo, ettet unhota Herraa, sinun Jumalaasi, ja muista noudattaa Hänen käskyjensä.”** (5. Mooseksen kirja 8:11) Herra sanoo vielä: **”Älköön sydämesi ylpistykö, äläkä unhota Herraa, sinun Jumalaasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta.”** (5. Mooseksen kirja 8:14) Näin on nyt kuitenkin käynyt hyvin laajalti:

Useimmat kirkot ja seurakunnan ovat unohtaneet Jumalan käskyt ja me ihmiset olemme ylpistyneet sanoen: *"Omalla voimallamme olemme tämän elintason saaneet."* Alamme vastaanantomattomalla selkeydellä nähdä, minkälaista hedelmää pyhän Raamatun ja Jumalan käskyjen hylkääminen ja halpana pitäminen tuottavat. Se raakuus, irstaus, terveen järjen hylkääminen ja luonnonvastaiset villitykset ja eksytykset, mitkä maassamme vallitsevat, ovat vanhurskaan Jumalan rangaistus kansakunnallemme. Kun Jumalan käskyjen vastainen turmelus riehuu, eivät mitkään tämän ajan lääkkeet voi korjata niitä hirvittäviä vaurioita, joita Jumalan Sanan hylkäämisellä saatetaan ja on saatettu aikaan.

Ystävä, ehkä sinäkin olet ollut erämaataipaleella, ja olet nyt päässyt maistamaan sitä Jumalan mannaa, jolla ihmisen kuolematon sielu syttyy eläväksi ja taivaskelpoiseksi. Ehkä sinäkin sanot: *"En tuntenut tuota mannaa, tuota Taivaallista ruokaa, mutta nyt janoan syntien anteeksiantamusta, Jumalan Sanan opetusta ja Herran pyhää ehtoollista."* Jos näin on, olet oikeasti vapaa, vapaa Kristuksessa ja vapautettu synnin, kuoleman ja perkeleen vallasta.

2. Lopuksi tehdäkseen sinulle hyvää (5. Mooseksen kirja 8:16)

Ihmisessä asuva perisyynnin turmelus vaikuttaa sen, että jokainen ihminen on luonnostaan ja syntymästään saakka Jumalan vihollinen, ajattelee Jumalaa ankarana Tuomarina ja pakenee Jumalaa ja Hänen Sanaansa. Jumala kyllä on ankara Tuomari, sillä sanoohan Raamattu: **"Mutta heidän on tehtävä tili Hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita."** (1. Pietarin kirje 4:5) Mutta erityisesti Jumala on rakas Isä, sillä Hän on jo sovittanut maailman itsensä kanssa Poikansa Jeesuksen Kristuksen kärsimisessä, kuolemassa ja ylösnousemuksessa. Jumalan puolelta vanhurskas viha on lepytetty, sillä Herra Jeesus Kristus on se täydellinen lepytysuhri, jossa kaikki synnit sovitettiin. Meidän syntimme luettiin Jeesuksen Kristuksen syyksi, vaikka Hän itsessään oli viaton, täydellisesti Isän tahdolle kuuliainen ja vanhurskas. Niille taas, jotka ovat kastetut Kolmiyhteisen Jumalan nimeen ja uskovat Kristukseen, luetaan Kristuksen koko ansio ja vanhurskaus. Sen tähden, pyhä Raamattu sanoo päivän tekstissä **"ja lopuksi sinulle hyvää tehdäkseenä."** (5. Mooseksen kirja 8:16) Myös profeetta Jeremia todistaa Jumalan Isän sydäimestä: **"Minä iloitsen heistä, siitä, että teen heille hyvää; Minä istutan heidät tähän maahan uskollisesti, kaikesta sydäimestäni ja kaikesta sielustani."** (Jeremia 32:41) Nämä **"ja lopuksi sinulle hyvää tehdäkseenä"** ja **"Minä iloitsen heistä, siitä, että teen heille hyvää"** puhuvat Kristuksesta, joka on sinun ja meidän suomalaisten tähden ja kaikkien ihmisten tähden surmattu Golgatan ristillä. Jesaja kirjoittaa: **"Hän (Jeesus Kristus) on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli Hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja Hänen haavojensa kautta me olemme parannetut."** (Jesaja 53:5)

Rakas ystävä, olkoon tämä itsenäisyyspäivä meille aivan erityinen, kaikista muista päivistä erottautuva, siinä, että me muistamme esi-isiemme erämaavaellusta, kiittäisimme Jumalaa Hänen sanomattomasta lahjastaan Jumalan ihanassa mannassa, Hänen Sanassaan. Kansakuntana olemme saaneet kuulla ja maistaa tätä Jumalan pyhää Sanaa omalla äidinkielellään jo uskonpuhdistuksen ajoista asti. Meillä on ollut keskelläme luterilainen messu, jossa Kristus itse ravitsee meitä syntien anteeksiantamuksen Sanalla, Sanansa saarnalla, kaikkein pyhimmällä ehtoollisensa sakramentilla. Olemme saaneet seurakunta rukoilla ja veisata ylösrakentavia virsiä kuolemattomille sieluillemme rakennukseksi. Rukoilkaamme Jumalalta armoa kansallemme, etteivät ne raskaat rangaistuksen ja tuomiot, jotka jo ovat kaikkien nähtävissä, enää leviäisi, vaan että Jumala herättäisi ja kutsuisi vielä monia omistamaan Lunastajamme Jeesus Kristus kuolemattomien sielujensa pelastukseksi. Ystävä kuule Jumalan Sanan ääni Kristuksen veriansion tähden: **"Minä iloitsen heistä, siitä, että teen heille hyvää."** (Jeremia 32:41)

Harri Lammi, pastori, V.D.M.

Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa / Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa